

SOPU (Ydinvoimalaitosprojekti ja sopimussuhteet)
FinNuclear ry

**SOPIMUS JA SOPIMUSOIKEUDELLINEN KOR-
VAUSVASTUU**

Tiistai 2.10.2012 klo 12.15-16.30

Technopolis (Ruoholahti 1), Energiakuja 3, Helsinki

HYVÄ SOPIMUS

Professori

Ari Saarnilehto

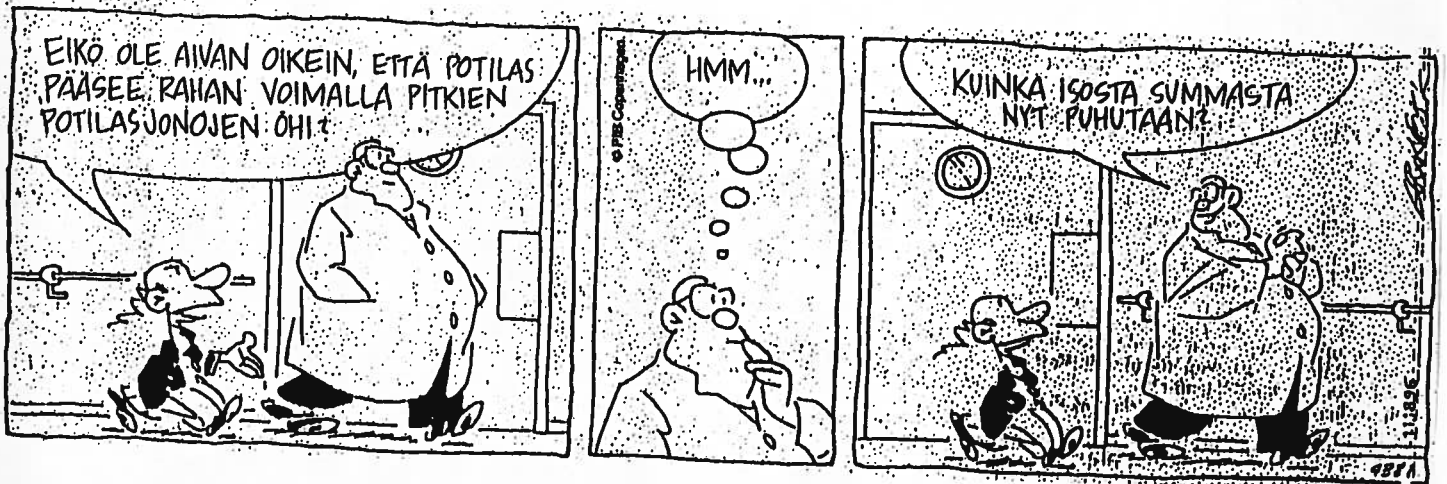
Turun yliopisto

MIHIN OIKEUSJÄRJESTYSTÄ TARVITAAN?

- PELISÄÄNNÖT

Vrt. lännenkuvat

VALTIAAT

ESIMERKKITAPPAUS SOPIMUKSESTA

(saa mielellään lukea etukäteen)

Helsingin hovioikeus 5.11.1998, S 97/1266: P Oy vaati jutussa korvauksia selvitytyöstä SS Oy:ltä. Matti H. oli sen edustajana sopinut SS Oy:n hallituksen jäsenen Lasse K:n kanssa asiasta. Lasse K. oli ollut kiinnostunut poron sarvista ja sukuelimistä valmistettavan miesten sukupotenssiin vaikuttavan aineen kehittämisestä lähinnä Kaukoidän markkinoille. Matti H. oli sitten tehnyt uutetta sekä poron urosvasojen sukuelimistä, porojen verisarvista että uroshirvien ja -peurojen sukuelimistä ja kuivasarvien jauhatuskokeita. Lisäksi oli suoritettu erilaisia tutkimuksia syntyneiden aineiden tehosta. SS Oy oli korvannut kuluja Matti H:lle, mutta ei

maksanut palkkaa 521 tunnin työstä. Siitä syntyi riita.

SS Oy vastusti palkkavaatimusta, jonka P Oy esitti, koska se ei ollut ollut missään tekemisissä mainitun yhtiön kanssa. Se ei ollut tilannut minkäänlaisia tutkimuksia tai selvityksiä Matti H:lta tai P Oy:ltä. Liikemiehet olivat sopineet tuotteen kehittämisestä kansainväliseen levitykseen. Kehitystyö oli jäänyt Matti H:n tai hänen mainitsemansa yhtiön vastuulle.

Kanne hylättiin, kun P Oy ei pystynyt todistamaan tuotteen kehittelyä koskevan sopimuksen syntyneen. Hävinnyt osapuoli sai korvata voittajan kulut (sekä maksaa luonnollisesti omalle asianajajalleen).

MIHIN SOPIMUSTA TARVITAAN?

- jaettu tapaus
 - kuka sopinut kenen kanssa
 - mistä sovittu
 - jne

- pelisäännöt

- miksi pelisäännöt sovittava
 - lait?
 - kauppatapa, käytäntö
 - eri maat / eri systeemit
 - mistä sovittava
 - muistilista: joka sormelle jotain
- + kuka vastapuoli

RISKIEN HALLINTA

RISKIEN TUNNISTAMINEN

Sopimukseen liittyvät riskit

Säätelyyn liittyvät riskit

RISKIEN ARVIOINTI

RISKIEN KÄSITTELY SOPIMUK- SESSA

Välineet (esim. vastuunra-
joitus)

SEURANTA JA KEHITTÄMINEN

Kun edellä on esimerkki epäonnistuneesta sopimuksesta, mitä hyvältä sopimukselta sitten vaaditaan?

Sen on sisällettävä:

- osapuolet
- mitä?
- missä?
- millä tavalla?
- milloin?
- entä ellei?

Jokainen asia kummankin sopijapuolen osalta.

Ensin kuitenkin lyhyesti sopimuksen syntymisestä.

SOPIMUKSEN SYNTYMINEN

Monia vaiheita:

- 1. yhteydenotto
- neuvottelut

Salassapitosopimus

- tarjous / vastaus (OikTL)
- allekirjoitus
- vahvistus

SOPIMUSNEUVOTTELUT

- Jokainen neuvottelee omalla vastuullaan.
- Velvollisuus korvata vastapuolen

kulut:

vain poikkeuksellisesti (väärinkäytös)

- Vahingonkorvausvelvollisuus kulujen

lisäksi:

vain poikkeuksellisesti (epäselvä tilanne)

- Neuvottelujen aikana annetut tiedot:
antaja vastaa oikeellisuudesta
voidaan vedota jälkikäteen, ellei
korjattu
voidaan ottaa huomioon tulkin-
nassa

SOPIMUKSEN TEON APUVÄLINEITÄ

- aikaisemmat sopimukset (viittaus)
- kauppatapa (ei kannata luottaa)
- muistilistat (sopimustyyppikohtaisia)
- vakioehdot
- lakimies

VAKIOEHDOT

- miksi? Nopeus, tarpeellisen huomioon ottaminen
- miksi ei? Yksipuolisuus, soveltuvuus
- omat vai vieraat

Vrt. sovellettava laki

NEUVOTTELUVOIMA

SOPIJAPUOLET

Sopimuksen onnistumisessa keskeinen tekijä on sopimuskumppanin valinnan onnistuminen.

- Sopijapuolen osaaminen
- Sopijapuolen talous
- Ym: tiedot aikaisemmasta toiminnasta

Yritysryppäät (yhteinen omistus)

- velat varattomassa yhtiössä

Konsernit (koko konserni - 1 yhtiö?)

- järjestelymahdollisuus

Luuleminen kielletty

- kirjoitettu nimi ratkaisee

Helsingin HO 15.5.1997, A 96/157:
vuokralainen: Taru-Kaluste/T.S. Toi-
minimi oli lopetettu ennen sopimuk-
sen tekemistä ja Taru-Kaluste Oy
merkitty kaupparekisteriin. Osakeyhti-
ön ei näytetty tulleen vuokralaiseksi
vuokranantajan tieteen, joten t:mi
vuokralainen ja Tarja Siivonen vas-
tuussa vuokrasta henkilökohtaisesti.

SANAMUOTO!

Kauppa rajojen yli: Silloinkin pitää tietää, kenen kanssa sopii.

- Nimen perässä olevat kirjainyhdistelmät: Syytä tietää kirjainten merkitys (jos sitä on)

KUKA PÄÄTTÄÄ SOPIMUKSESTA?

Eri kysymys kuin kuka vastapuoli.

Oikeushenkilöiden osalta tiedettävä, kuka käyttää päätösvaltaa
- lait ja rekisterit

Lait: lähtökohta on, että voimassa oleva oikeusjärjestys on tunnettu. Ei voi vedota tietämättömyyteen.

PELASTUS TAI TUHO:

- Asemavaltuutus:

KKO 1968 II 41: Pankin konttorin virkailijalla oli sellainen asema, että siihen pankkitavan mukaan liittyi kelpoisuus pankin puolesta antaa sitä sitova vastaus konttorissa olevan shekkitilin katetta koskevaan toisen pankin tiedusteluun.

KKO 1996:87: A:lla oli yhdistyksen koripallojaoston puheenjohtajan kelpoisuus tehdä yhdistyksen puolesta pelaajasopimukset kahden pelaajan kanssa.

- Sallimisperusteinen valtuutus

KKO 1940 II 146: Osuusmeijerillä, jolle tilojen omistajat olivat myyneet maitoa siten, että kukin tila oli vuorotain kuljettanut kaikkien tilojen maidon sinne, katsottiin olleen oikeus vuosikausia noudatetun maksutavan mukaisesti suorittaa tilojen maitotilit sille henkilölle, joka maksupäivänä oli ollut maitoa kuljettamassa.

- Tilannevaltuutus

KKO 1990:12: Rahdinkuljettaja A:n ja sen vakuutusyhtiö B:n toimenpiteiden ja vakuutusehtojen perusteella oli syntynyt tilanne, jossa vahingonkorvausta A:lta vaatineella C:llä oli ollut oikeus luottaa siihen, että B:llä oli valtuudet A:n puolesta sopia C:n kanssa kantteen nostamiselle säädetyin määräajan pidentämisestä. – Toimenpiteinä ratkaisussa on mainittu (1) A:n ilmoitus C:lle, että B maksaa korvauksen, (2) vahinkoilmoituksen tiedoksi antaminen C:lle ja se, että (3) B oli korvausneuvotteluja käydessään antanut kirjeenvaihdon tiedoksi A:lle, joka ei ollut osoittanut, ettei B saanut toimia A:n puolesta. Lisäksi (4) kaikkien tuntemien vakuutusehtojen mukaan B selvitti, oliko A korvausvelvollinen ja neuvotteli A:n puolesta C:n kanssa.

Joskus osapuolille asetetaan erityisiä vaatimuksia laadun varmistamiseksi. Jos haluaa mukaan, on varmistettava, että täyttää vaatimukset.

Tilaajan toimia rajoittavat joskus säännökset:

Kilpailulaki - EU:n normit

Julkinen hankinta

MITÄ

Sopimuksessa on **tarkasti** määriteltävä kummankin sopijapuolen suoritusvelvollisuus. Epäselvyys johtaa ongelmiin.

Kyselyn vastauksissa puututtiin tähän. Tarkkuutta pidettiin liiallisena. Tarkkuus suorituksen määrittelyssä on kuitenkin osapuolen kummankin etu.

Saaja: voi vaatia sovitus tuotteen tai tuloksen, kun se tiedetään. Voi vaatia korjauksia, jos suoritus ei vastaa kuvauksia.

Laadun saa varmistaa.

Suorittaja: Sovitus mukainen suoritus on oikea suoritus. Ei virhettä, ei korjauksia.

Esitetty koskee myös rahasuoritusta. Sen on oltava rahaa ja sovittua valuuttana. Suomessa voi kuitenkin aina suorittaa euroina, saa tietysti suorittaa sovittuna valuuttana.

Mitä on suoritettava tarkoittaa myös suorituksen **laatua**, jos on valinnanmahdollisuuksia.

Seuranta: sen ylimalkaisuus ei oikeuta virheelliseen suoritukseen. Vastuu syntyy ilman valvontaakin. Jälkikäteis-kontrolli on täysin sallittua. Suorittaja vastaa siitä, että suoritus vastaa sovitua.